

Ketvirtas susitikimas. Kas yra Šventoji Dvasia?

Žodis „dvasia“ hebrajų kalboje „ruah“, graikų kalboje „pneuma“ reiškia dvelksmą, vėją. Žodis „dvasia“ visada kreipia į tai, kas neapčiuopiama, nesuvaldoma, kas padaro, kad kažkokia būtis tampa gyva.

Apie Šventąją Dvasią, kaip Švenčiausiosios Trejybės asmenį, Bažnyčioje kalbama ne tiek daug kaip apie kitus du asmenis. Galbūt susiduriama su kalbos sunkumais, nes Tėvą ir Sūnų galime apibūdinti antropologine kalba. Tačiau Šventoji Dvasia nėra mažiau pažįstama nei kiti asmenys. Ji mums primena, kad Dievas yra Slėpinys ir Jis yra Dvasia (plg. Jn 4,24). Pagrindiniai Šventosios Dvasios simboliai yra ugnis, vanduo, vėjas, kurie neturi konkrečios formos ir gamtoje gali sukelti stichiją, nes žmogus negali jų valdyti. Šventosios Dvasios negalime paliesti, galime pažinti iš ženklų, bet negalime pasakyti, „iš kur ateina ir kur link nueina“. (Jn 3,8)

Šventoji Dvasia neatskiriama nuo Jėzaus pasiuntinybės. Jėzus, pripildytas Dvasios, ir vykdė Tėvo valią Dvasioje. Artėjant Jėzaus išėjimui iš šio pasaulio, Jis pažada mokiniams atsiųsti Šventąją Dvasią, kuri bus jų Globėja. Kristus ištesi pažadą ir Sekminių dieną atsiunčia Šventąją Dvasią pirminei Bažnyčiai. Ji pripildo Apaštalus, primena Jiems Kristaus žodžius ir darbus ir veda Juos į tiesos pilnatvę (plg. Jn 16,13-14). Šventosios Dvasios dėka Jėzus Kristus yra Bažnyčioje ir pasaulyje.

Kaip anuomet Apaštalai, taip ir mes šiandien per Sakramentus, rankų uždėjimu ir patepimu Šventąją Krizma gauname Šventąją Dvasią. Ji krikščionis apdovanoja ne tik prigimtinėmis galiomis, bet ir daro juos Dievo įrankiais šiame pasaulyje. Šv. Paulius išvardija Šventosios Dvasios vaisius ir dovanas (plg. Gal 5,22-23; 1 Kor 12,8-10).

Šventosios Dvasios vardas aiškiai parodo Jos vaidmenį Švenčiausioje Trejybėje ir Bažnyčioje, žmoguje ir pasaulyje. Ji yra Dvasia, nes sudvasina, ir yra Šventa, nes pašventina.

Pagrindiniai teiginiai:

Žodis „dvasia“ hebrajų kalboje „ruah“, graikų kalboje „pneuma“ reiškia dvelksmą, vėją. Žodis „dvasia“ visada kreipia į tai, kas neapčiuopiama, nesuvaldoma, kas padaro, kad kažkokia būtis tampa gyva.

Šventoji Dvasia mums primena, kad Dievas yra Slėpinys ir Jis yra Dvasia (plg. Jn 4,24).

Šiandien per Sakramentus, rankų uždėjimu ir patepimu Šventąją Krizma gauname Šventąją Dvasią. Ji krikščionis apdovanoja ne tik prigimtinėmis galiomis, bet ir daro juos Dievo įrankiais šiame pasaulyje.

Ugdomi gebėjimai: Suprasti Šventosios Dvasios ir Jos dovanų realumą. Analizuoti Šventosios Dvasios dovanų aktualumą žmogui.

Uždavinys: Analizuodami Youcat tekstus ir atlikdami kūrybines užduotis grupėse, mokiniai paaiškins, kas yra Šventoji Dvasia ir ką reiškia Jos dovanos.

Metodai: Pokalbis, žaidimas „Pastatyk namą“, teksto analizė, individualus darbas, darbas grupėse.

Priemonės: Youcat, Šventasis Raštas, Lego kaladėlės (gali būti ir kitokios, bet – spalvotos).

Mokymo(si) veiklos:

Pokalbis. Pristatoma susitikimo tema bei klausiami mokinių, ką jau žino apie Šventąją Dvasią, o ką dar reikėtų išsiaiškinti.

Žaidimas „Pastatyk namą“. Mokiniai suskirstomi į dvi grupes – „A“ ir „B“. Kiekvienai grupei ant stalo po lygiai padėta spalvotų kaladėlių ar Lego detalių (didelių). Grupės susėda taip, kad negalėtų matyti, ką daro kita grupė, bet tik girdėtų. Per 3-4 min. grupė „A“ turi pastatyti namą iš kaladėlių. Esantys grupėje „B“ per tą patį laiką turi pastatyti lygiai tokį patį namą kaip ir „A“ grupė, tačiau nežiūrėdami, o tik klausydami. Pasibaigus užduoties laikui grupės parodo atliktus darbus. Aptariama, kas pavyko ar nepavyko. Kas buvo lengva atliekant užduotį, o kas sunku? Kodėl?

Užduotį galima pasunkinti draudžiant vartoti žodžius, pvz.: žalias, raudonas, stačiakampis ir pan., leidžiant kalbėti tik apibūdinimais, pvz.: paduok man kaladėlę, kuri yra nupjautos žolės spalvos.

Apibendrinimas. Kada neturime pilnos informacijos apie dalykus, tuomet gali būti sunku padaryti tai, ko tikiesi, kaip sunku pastatyti namą be aiškaus plano. Tuo tarpu, jeigu sekame Šventąją Dvasią, Ji tampa mūsų širdies akimis ir pasako, ką turime daryti. Jėzus sako: „Kai ateis toji Tiesos Dvasia, jus Ji ves į tiesos pilnatvę. Ji nekalbės iš savęs, bet skelbs, ką bus išgirdusi, ir praneš, kas turi įvykti.“ (Jn 16,13)

YOUCAT

Dirbdami individualiai perskaitykite Youcat nr. 120, 310, 311 ir atsakykite: Kokiomis Šventosios Dvasios Dovanomis esame apdovanoti? Kokie yra Šventosios Dvasios vaisiai? Ką Šventoji Dvasia veikia mano gyvenime? Mokiniai išvardina Šventosios Dvasios dovanas, kurios surašomos lentoje, bei išsiaiškinama, ką jos reiškia.

Darbas grupėse. Mokiniai suskirstomi į dvi grupes. Kiekviena grupė gauna po 1000 taškų. Pakviečiamas savanoris. Savanoris pasirenka bet kurią Šventosios Dvasios dovaną, bet nesako garsiai, kurią pasirinko. Esantys grupės turi atspėti, kokią Šventosios Dvasios dovaną turi savanoris, užduodami klausimus, į kuriuos galima atsakyti tik „taip“ arba „ne“. Jeigu į grupės klausimą savanoris atsako „ne“, grupė netenka 100 taškų ir galimybė klausti perleidžiama kitai grupei. Laimi ta grupė, kuri turi daugiausiai taškų ir atspėja Šventosios Dvasios dovaną.

Refleksija

Kokias Šventosios Dvasios dovanas atpažįstu savyje?

Kaip naudodamasis Šventosios Dvasios dovanomis galiu būti Viešpaties įrankiu pasaulyje?

Malda

Tėve, dėkojame už tuos nuostabius dalykus, kuriuos Šv. Dvasia atneša į mūsų gyvenimą. Ir meldžiame, kad trokštume Tavo Šventosios Dvasios. Ateik, Viešpatie, ir numalšink mūsų troškulį dovanai duodamu gyvybės vandeniu per Kristų, mūsų Viešpatį. Amen.

Šaltiniai

Šventasis Raštas. Vilnius: Katalikų pasaulis, 1998.

Katalikų Bažnyčios Katekizmas. Vilnius: Katalikų pasaulio leidiniai, 2015, skirsniai: 687-688, 691-701, 1830-1832, 1845.

Youcat jaunimo katekizmas. Vilnius: Katalikų pasaulio leidiniai, 2013, skirsniai: 115-116, 310-311.

Pagal <http://www.alfakursas.lt/index.php/2011-11-22-07-47-34/lietuviu-kalba/59-9-mokymas-kadaro-sv-dvasia>

<https://www.kidssundayschool.com/444/gradeschool/guided-in-truth.php>